

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 98 fra folketingsåret 2004-05, 2. samling (se Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A side 8007 og 8011), som var en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 114 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling (se Folketingstidende 2004-05, 1. samling, tillæg A side 4797 og 4801).

Hjemløshed skyldes en lang række forhold, og ingen hjemløses historier er ens. Alligevel er der en række fællestræk ved nogle af de problemstillinger, der bidrager til at forårsage hjemløshed, ligesom der er en lang række sammenlignelige problemstillinger, der følger af hjemløshed.

Baggrunden for forslaget er en voldsom indignation over, at et så rigt samfund som det danske i disse år efterlader flere og flere borgere i ufrivillig hjemløshed. Som hjemløs skal den enkelte dagligt og alene kæmpe med en ophobning af problemer lige fra psykiske problemer, misbrugsproblemer og helbredsproblemer til de helt basale forhold vedrørende mad, tøj, varme og tag over hovedet.

Forslagsstillerne er optagede af, at den kommunale omlægning ikke skal komme til at efterlade et uklart ansvarsforhold, hvorfor en præcisering af ansvaret for hjemløseproblematikken er stærkt påkrævet. De hjemløse har ingen stærk interesseorganisation til at varetage deres interesser eller kommunale råd, som vi kender fra f.eks. handicapområdet. Udsatte grupper bør sidestilles med handicapområdet og sikres indflydelse i det lokale demokrati.

At antallet af hjemløse er vokset, er åbenlyst for enhver, der færdes i de større byer. I takt med dette er de problemer, som de hjemløse står over for, ligeledes vokset. Både de hjemløse selv og gadearbejderne, men også politiet kan berette om, at hjemløse udsættes for en lang række overgreb og ydmygelser, og at hjemløshed dermed også gør den enkelte til offer for vilkårlig vold og chikane i et stadig mere råt miljø. Senest har en række brutale overfald hærget Koføeds Skole. Livet på gaden er simpelt hen blevet mere farligt, og de hjemløse er yderligere udsatte. Deres retssikkerhed er så godt som ikkeeksisterende.

I disse år ser vi også nye grupper, der frister en tilværelse som hjemløs, især helt unge med misbrugsproblemer, flere mennesker med anden etnisk baggrund, herunder mange misbrugere, flere unge kvinder – også med anden etnisk baggrund – og en fortsat rekruttering af stadig mere stigmatiserede borgere, som er ofre for loftet over kontanthjælpen, manglende boligtilbud, manglende psykiatriske sengepladser osv.

Forslagsstillerne er naturligvis opmærksomme på, at der blandt en mindre gruppe hjemløse findes en kultur, hvor hjemløsheden er en frihedsform – en frihed fra en række samfundsmæssige normer og strukturer. Det er ikke denne gruppe af hjemløse, som forslagsstillerne ønsker at disciplinere eller tilpasse. Forslaget retter sig mod den ufrivillige hjemløshed, som typisk betinges af psykiske problemer og/eller misbrug. Forslaget er derfor heller ikke udtryk for et ønske om at fjerne fattigdoms- og hjemløseproblematikken fra bybilledet for at kunne fremvise pænhed og velstand for byens borgere og turister, men et ønske om at hjælpe ufrivilligt hjemløse, så der opnås en garanti for bolig, tilbud om misbrugsbehandling, hjælp til somatiske såvel som psykiske problemer, reel mulighed for at undgå livet på gaden med den udsathed, det giver med hensyn til vold, etc.

I juni 2000 indgik den daværende regering en aftale med de kommunale parter om en handleplan for hjemløse. Hjemløseområdet er i dag en del af regeringens handlingsprogram »Det fælles ansvar« – hvor der ikke er en konkret beskrivelse af, hvornår og hvordan vi forebygger hjemløshed. Der er brug for en meget konkret handlingsplan med beskrivelse af de nødvendige virkemidler, som skal iværksættes inden udgangen af 2010.

Der er efter forslagsstillerne mening behov for et målrettet arbejde, som systematisk tager hånd om såvel det lovgivende som det forebyggende og opfølgende arbejde. En række problemstillinger er helt åbenlyse:

- Manglende lovgivning, der sikrer mod hjemløshed.
- Mangel på boliger i det hele taget.